

Юлія Вишневецька

студентка 3 курсу спеціальності 071 «Облік та оподаткування»,

Науковий керівник: **М.В. Кузуб**,

старший викладач кафедри обліку та оподаткування.

Київський національний торговельно-економічний університет,

м. Київ

ОБЛІК БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ТВАРИННИЦТВА

Вдале ведення бухгалтерського обліку і контролю в сільськогосподарських підприємствах є можливим лише при умові їх правильної організації, яку забезпечують висококваліфіковані спеціалісти, що володіють організаторськими здібностями, вміють працювати з людьми та використовувати будь-яку економічну інформацію для прийняття правильних управлінських рішень

Серед науковців, які приділили достатньо уваги дослідженню даного питання можна назвати таких як: В.В. Сопко, Л.К. Сук, Ф.Ф. Бутинець, Г.Г. Кірейцев, М.Г. Чумаченко, С.Ф. Голов та багато інших. Серед зарубіжних науковців варто виділити Ч.Т. Хонгрена, К. Друрі, Р. Ентоні, Р. Мюллендорфа.

Сільське господарство являє собою особливу сферу виробничої діяльності, бо в процесі виготовлення готової продукції поряд з фінансовими, матеріально-технічними та трудовими ресурсами використовуються ще й природні ресурси: живі організми та земля.

Основним нормативним і методологічним документом, що визначає порядок обліку поточних біологічних активів є П(С)БО 30 «Біологічні активи» [1], який був введений в дію ще в 2007 році, та Методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку біологічних активів [2].

Впровадження П(С)БО 30 «Біологічні активи» внесло принципово нову систему обліку доходів та витрат сільськогосподарської діяльності, активів, оцінки надходження продукції, визначення фінансових результатів діяльності сільськогосподарських товаровиробників.

Основні правила формування в обліку інформації про витрати виробництва та принципи формування собівартості (калькулювання) у тваринництві окрім П(С)БО 16 «Витрати» регламентуються й «Методичних рекомендаціях з обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств» [3] та П(С)БО 31 «Фінансові витрати» [3].

При здійсненні витрат дебетують рахунок 23, а кредитують різні рахунки залежно від видів витрат (матеріальні, розрахункові та інші рахунки). Готову продукцію тваринництва оприбутковують з кредиту рахунку 23 в кореспонденції з рахунком 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва», 21 «Поточні біологічні активи». Оприбуткування поточних біологічних активів тваринництва відбувається за дебетом рахунка 21 «Поточні біологічні активи», а по кредиту цього рахунка відображають вибуття таких об'єктів за рахунок передачі на переробку, продаж, безоплатної передачі тощо.

На субрахунку 212 «Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю» ведеться облік наявності та руху поточних біологічних активів тваринництва, оцінених за справедливою якістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу.

На субрахунку 213 «Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за первісною вартістю» ведеться облік наявності та руху поточних біологічних активів тваринництва, справедливу вартість яких достовірно визначити неможливо, внаслідок чого їх оцінено відповідно до нормативного документа [4].

Аналітичні рахунки відкривають у виробничому звіті чи у книзі обліку виробництва. Витрати обліковують за встановленими статтями, а вихід продукції – за назвою, кількістю та сумою [5, с. 490]. Загальновиробничі витрати тваринництва розподіляються в кінці звітнього (календарного) року на кожен об'єкт витрат з використанням бази розподілу, установленої окремо кожним підприємством.

Найбільш важливим залишається питання оцінки біологічних активів тваринництва, оскільки в умовах ринкової економіки в Україні є реальні труднощі, пов'язані з визначенням справедливої вартості на основі ринкових цін

що неодноразово коливаються, а інколи навіть зовсім відсутні. За таких умов п.15 П(С)БО 30 передбачено, що у разі відсутності інформації про ринкові ціни на біологічні активи тваринництва справедлива вартість визначається за теперішньою вартістю майбутніх чистих грошових надходжень від активу, обчисленою відповідно до пунктів п.11-14 П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів».

Аналіз терміну дії П(С)БО 30 «Біологічні активи» на практиці допоміг бухгалтерам сільськогосподарських підприємств правильно організувати аналітичний облік у тваринництві та у веденні звітності відповідно до міжнародних принципів та підходів бухгалтерського обліку. Але одночасно й має місце ситуація, коли такий важливий елемент бухгалтерського обліку як калькуляція, сьогодні має вагу тільки для управлінського (внутрішньогосподарського) обліку, при визначенні фактичної собівартості виробленої продукції тваринництва для управлінських потреб, що в подальшому може негативно вплинути на збільшення собівартості готової продукції тваринництва, та відповідно призвести до зменшення доходів сільськогосподарських товаровиробників.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 30 «Біологічні активи», затверджене наказом Мінфіну України від 18.11.2005 року № 790 із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 11.12.2006 року № 1176.
URL:<http://www.prou4ot.info/index.php?section=browse&CatID=92&ArtID=117>.
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів, затверджені Наказом Міністерства фінансів від 29.12.2006 року № 1315 із змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства фінансів України від 22.12.2008 року № 1524
URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=93360
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 "Фінансові витрати", Затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006 року № 415 URL: <http://www.prou4ot.info/index.php?section=browse&CatID=92&ArtID=154>;
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: наказ Міністерства фінансів України № 246 від 20.10.99
URL: <http://dtk.com.ua/show/2bid17066.html>.
5. Сук Л.К., Сук П.Л. Організація бухгалтерського обліку. Київ : Каравела, 2009. 624 с.